

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-05-04
Besvaras senast
2021-05-12 kl. 12.00

Till statsrådet Jennie Nilsson (S)

2020/21:2738 Tydligare kontroll av kosttillskott

Försäljningen av kosttillskott är i dag en miljardindustri, men kommunerna som har huvudansvaret att kontrollera tillskotten saknar resurser till detta arbete. Följden är att vem som helst i princip kan sälja vilka preparat som helst utan tillsyn.

Muskelbyggare, prestationshöjare och fettförbrännare är några produkter som lovar en starkare och slankare kropp. Många preparat innehåller dopningsklassade ämnen som dessutom kan vara hälsofarliga och beroendeframkallande. Kommunerna ställs här inför ett problem, då en produkt som fått saluförbud i en kommun fortsatt kan saluföras i en annan, där tillsynsansvaret är någon annans.

Det behövs 290 olika beslut i kommunerna för att en hälsofarlig produkt ska kunna plockas bort i hela landet. Till följd av bristande resurser hos kommunerna fokuseras tillsynen enbart på innehållsförteckningar och rutiner. Inga kontroller sker på innehållet. Det krävs inget godkännande från kommunen eller Livsmedelsverket, de senare har bara en stödjande roll. Ansvaret för att innehållet är lagligt och korrekt ligger på tillverkaren. Vissa branschföreträdare pekar här ut Sverige som sämst i Norden.

Livsmedelsverket konstaterade i en granskning att bara 2 av 43 förpackningstexter uppfyllde de granskade märkningskraven. I 30 av 43 produkter ingick växter eller växtextrakt som kan innehålla hälsofarliga substanser. I 28 av produkterna påvisades substanser som kan ge biverkningar. Dessutom skulle åtta av produkterna kunna klassificeras som läkemedel, vilket är ytterst allvarligt.

De förslag som jag har lyft ser jag som nödvändiga för att snabbare kunna få bort kosttillskott som innehåller hälsofarliga substanser. Livsmedelsverket bör redan i dag mer konsekvent utnyttja läkemedelslagens möjligheter att klassificera läkemedelsnära substanser som läkemedel. Dessutom bör Folkhälsomyndigheten beakta förekomsten av hälsofarliga substanser i kosttillskott.

Även idrottsrörelsens arbete kan stärkas än mer. I dag förekommer fall där idrottande ungdomar rekommenderas att inta kosttillskott. Därför behövs riktade utbildningsinsatser om riskerna med kosttillskott.

Förekomsten av dopning och kosttillskott med hälsofarliga substanser har i dag växt till en omfattning så att detta nu inte är enbart ett idrottsproblem, utan också ett folkhälsoproblem. Livsmedelsverket bör få en tydligare roll och dessutom möjligheten att besluta om saluförbud, utan att varje enskild kommun ska behöva besluta om det. Det behövs i dag ett tydligare grepp mot dopning och hälsofarliga kosttillskott.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Jennie Nilsson:

Vilka åtgärder avser statsrådet att vidta för att förbättra den mångfasetterade problematiken kring kosttillskott?

.....

Saila Quicklund (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander